

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

15.06.2025

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірково інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

СУДОВА ПРАКТИКА вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	4
Поновлення перебігу позовної давності	4
ПДВ	4
Зміна митної вартості товарів: коригуємо податковий кредит	4
Визначаємо курс НБУ для складання РК_РЕЗ_2	4
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	5
Внесок нерезидентом нерухомості до статутного капіталу резидента (ІПК)	5
Шляхи використання переплати з дивідендного авансового внеску	5
Оподаткування операцій з нерезидентами «ризикових» ОПФ (ІПК)	6
Безоплатні передачі неприбутківцям: визначаємо ліміт	6
ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ	7
Виплата зарплати на рахунок довіреної особи працівника (ІПК)	7
ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	7
Подання Звіту у розрізі країн, якщо нерезидент має постійне представництво в Україні (ІПК)	7
ОБЛІК ЗА МСФЗ	7
МСФЗ 18 та МСФЗ 19 вже на сайті Мінфіну	7
ІНШЕ	8
Документи, які слід подати податківцям для взяття нерезидента на облік	8
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	8
Подання Звіту у розрізі країн: звертаємо увагу на деталі	8
СУДОВА ПРАКТИКА	9
Бухгалтерський облік витрат на роялті та рекламні ролики	9
Підстави відповідальності за несвоєчасне виконання податкових зобов'язань	10
КОНТАКТИ	11

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Поновлення перебігу позовної давності

03.06.2025р. опублікований [Закон України «Про внесення зміни до розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності» від 14.05.2025р. № 4434-ІХ](#).

Закон набирає чинності через три місяці з дня, наступного за днем його опублікування, тобто з 04.09.2025р. Отже з цієї дати поновиться звичайний перебіг строків позовної давності, які були призупинені з 12.03.2020р. у зв'язку з карантином, а згодом і у зв'язку з воєнним станом.

Ця подія матиме не лише юридичні, а й облікові наслідки. Адже однією з найпоширеніших підстав для визнання заборгованості безнадійною та відповідно її списання зазвичай є саме сплив строку позовної давності. А ці стоки були «заморожені» більше ніж на п'ять років. І ось наразі крига рушить.

І хоча кожен випадок слід розглядати окремо, враховуючи конкретні обставини, але в загальному випадку:

- якщо перебіг строку позовної давності за певною заборгованістю розпочався до 12.03.2020р. та не сплив до зазначеної дати, то він **поновиться з 04.09.2025р.**;
- якщо заборгованість виникла після 12.03.2020р. – перебіг строку давності **розпочнеться з 04.09.2025р.**

ПДВ

Зміна митної вартості товарів: коригуємо податковий кредит

У [категорії 101.24 ЗІР](#) податківці розглянули ситуацію, коли після ввезення на митну територію України товарів, поміщених в митний режим імпорту, з оформленням тимчасової митної декларації, відбувається коригування митних платежів, в частині доплати (повернення) суми ПДВ до (з) бюджету.

В такому разі **коригування податкового кредиту** слід відобразити у складі податкової декларації з ПДВ **того звітного періоду, в якому** відповідно до вимог митного законодавства до тимчасової митної декларації **оформлено додаткову декларацію, яка підтверджує сплату (повернення) суми ПДВ**, у відповідних рядках 11.1, 11.2 або 11.3 (в залежності від ставки податку).

Визначаємо курс НБУ для складання РК_РЕЗ_2

Для експортерів окремих видів товарів в режимі експортного забезпечення нагальним є питання, якою датою та **за яким курсом НБУ** складається розрахунок коригування (РК_РЕЗ_2) з метою приведення показників податкової накладної у відповідність із показниками митної декларації, якщо було оформлено декілька додаткових декларацій, в яких були зазначені різні курси НБУ.

Податківці в консультації з [категорії 101.29 ЗІР](#) відповіли, що в ЄРПН може бути зареєстровано тільки один РК_РЕЗ_2, який складається не раніше дати оформлення останньої додаткової декларації до відповідної періодичної або спрощеної митної декларації, яка містить ознаку про завершення переміщення товарів.

В графі 8 такого РК_РЕЗ_2 зазначається **середня ціна** за одиницю товару (без ПДВ), визначена на підставі даних щодо ціни товару та курсу НБУ, відображених у кожній з таких додаткових декларацій.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Внесок нерезидентом нерухомості до статутного капіталу резидента (ІПК)

Під доходами, отриманими нерезидентом із джерелом їх походження з України, розуміються, зокрема, **доходи від продажу нерухомого майна**, розташованого на території України, яке належить нерезиденту (пп.«д» пп.141.4.1 ПКУ).

Відповідно до пп.14.1.202 ПКУ продаж (реалізація) товарів - будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, **які передбачають передачу прав власності** на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.

Спираючись на зазначені положення ПКУ, ДПС України в ІПК від 27.05.2025р. №2912/ІПК/99-00-21-02-02 робить висновок, що дохід нерезидента на суму вартості переданого ним нерухомого майна, розташованого на території України, в обмін на корпоративні права резидента **підлягає оподаткуванню за ставкою 15%**. При цьому оскільки нерезидент отримує дохід у формі, відмінній від грошової, то слід застосовувати розрахунок, встановлений пп.141.4.2 ПКУ.

Водночас, податківці зазначають, що якщо відповідним міжнародним договором встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені ПКУ, застосовуються правила міжнародного договору.

Шляхи використання переплати з дивідендного авансового внеску

Сплата податку на прибуток та авансових внесків, нарахованих на суму дивідендів та прирівняних до них платежів, здійснюється з різними кодами виду сплати: «101» та «125» відповідно.

Однак, авансовий внесок з податку на прибуток перераховується до бюджету **на той же рахунок**, що й податок на прибуток.

При цьому законодавством не передбачено обмежень щодо врахування помилково та/або надміру сплаченої суми з податку на прибуток, яка виникла за рахунок сплати дивідендних авансових внесків, в рахунок погашення майбутніх нарахувань грошових зобов'язань з податку на прибуток в наступних податкових (звітних) періодах.

Виходячи з цього податківці у [категорії 102.21 ЗІР](#) зазначають, що сума сплачених авансових внесків з податку на прибуток при виплаті дивідендів **не підлягає поверненню** платнику податків **або зарахуванню** в рахунок погашення грошових зобов'язань з **інших податків і зборів**.

Водночас, платник податку має право помилково та/або надміру сплачену суму авансових внесків зарахувати в рахунок погашення майбутніх нарахувань з податку на прибуток підприємств, визначених у податковій декларації з податку на прибуток підприємств або уточнюючому розрахунку до такої декларації **без подання таким платником податків заяви.**

Оподаткування операцій з нерезидентами «ризикових» ОПФ (ІПК)

Нагадаємо, що зв'язку з набранням чинності з 01.01.2025 р. [Законом №3813-IX](#), ПКУ було доповнено новим підпунктом 39.2.1.2¹, який стосується операцій із нерезидентами, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого [постановою КМУ №480](#), і які не сплачують податок на прибуток або не є податковими резидентами країни реєстрації.

В ІПК від 03.06.2025р. №3019/ІПК/99-00-21-02-03 податківці нагадали, що операції з такими нерезидентами вважаються **неконтрольованими**, якщо виконано хоча б одну з умов:

- сам нерезидент є резидентом держави, з якою укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування;
- усі учасники (партнери) такого нерезидента є резидентами таких держав.

Цей статус підтверджується довідками про податкове резидентство, що подаються контролюючому органу до 1 жовтня року, наступного за звітним, у паперовій або електронній формі.

Якщо операції **не є контрольованими**, платник зобов'язаний:

- **збільшити фінансовий результат** на 30% вартості послуг, наданих на користь таких нерезидентів;
- або **підтвердити ціни за принципом «витягнутої руки»** відповідно до ст.39 ПКУ, але без подання звіту.

Також податківці зазначили, що у разі відсутності **ділової мети** таких операцій фінансовий результат збільшується на всю суму вартості послуг. Обов'язок доведення відсутності ділової мети покладається на контролюючий орган.

Безоплатні передачі неприбутківцям: визначаємо ліміт

У консультації з [категорії 101.12 ЗІР](#) податківці зазначили, що при розрахунку ліміту 4% та «благодійного ліміту» 8% оподатковуваного прибутку попереднього звітного року для застосування норм п.п. 140.5.9 ПКУ та п.72 підрозд. 4 розд. XX ПКУ враховується позитивне значення оподатковуваного прибутку попереднього звітного (податкового) року: **показник рядка 04 - рядок 05 ПЗ** декларації з податку на прибуток підприємств за попередній звітний (податковий) рік.

Якщо ж за попередній звітний рік платником податків задекларовано від'ємне значення об'єкта оподаткування, то такий платник повинен збільшити фінансовий результат податкового (звітного) періоду на всю суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом такого періоду неприбутковим організаціям (у тому числі благодійним організаціям).

ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ

Виплата зарплати на рахунок довіреної особи працівника (ІПК)

Юридична особа звернулась до податківців за роз'ясненням, чи дозволяє податкове законодавство здійснювати виплату заробітної плати штатного працівника (за його заявою) на картковий рахунок його довіреної особи.

В ІПК від 03.06.2025р. №3033/ІПК/99-00-24-03-03 ДПС утрималась від оцінки правомірності такої виплати, зазначивши, що це сфера компетенції Мінекономіки, як профільного органу у сфері трудових відносин, і що такі дії мають регулюватися нормами ЦКУ, зокрема, через укладення договору доручення або видання довіреності.

Водночас, ДПС наголошує, що податкове законодавство не містить заборон з цього приводу. При цьому податківці звертають увагу на такі моменти:

- у графі 2 додатка 4ДФ потрібно завжди зазначати **реєстраційний номер облікової картки самого працівника**, як при нарахуванні, так і при виплаті заробітної плати, незалежно від того, на чий рахунок перераховуються кошти;
- якщо податки (ПДФО і ВЗ) вже утримані під час нарахування заробітної плати, повторно їх утримувати при виплаті на рахунок довіреної особи не потрібно.

ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Подання Звіту у розрізі країн, якщо нерезидент має постійне представництво в Україні (ІПК)

В ІПК від 29.05.2025р. № 2953/ІПК/99-00-21-02-03 ДПС України розглянула питання подання Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній (далі - Звіт) платником податків, який перебуває на обліку в Україні як **нерезидент, який здійснює діяльність через постійне представництво** (платник податку на прибуток).

Податківці дійшли висновку, що подання Звіту за 2024 рік **виникає у платника податків, який є учасником відповідної міжнародної групи компаній, у тому числі постійного представництва**, якщо виконуються вимоги, передбачені пп.39.4.10 ПКУ. Детальніше про такі вимоги дивіться у рубриці «Думка експертів» цього Дайджесту.

ОБЛІК ЗА МСФЗ

МСФЗ 18 та МСФЗ 19 вже на сайті Мінфіну

Мінфін 2 червня виклав на своєму сайті два МСФЗ:

- [МСФЗ 18 «Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності»](#), який має замінити МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та забезпечити надання користувачам більш актуальної, зрозумілої та структурованої інформації;
- [МСФЗ 19 «Дочірні підприємства, що не є підзвітними суспільству: розкриття інформації»](#), який визначатиме вимоги щодо розкриття інформації, які суб'єктові

господарювання дозволяється застосовувати замість вимог щодо розкриття інформації, вміщених в інших стандартах.

Обидва стандарти будуть застосовуватися до періодів, які починаються з 01.01.2027р. або після цієї дати.

ІНШЕ

Документи, які слід подати податківцям для взяття нерезидента на облік

Податківці у консультації з [категорії 116.02 ЗІР](#) зазначають, що взяття на облік нерезидентів, які **придбавають нерухоме майно** або отримують майнові права на таке майно в Україні, або **відкривають рахунки в банках України** (крім кореспондентських рахунків, що відкриваються банкам-нерезидентам), в інших фінансових установах, у небанківських надавачах платіжних послуг, або відкривають електронні гаманці, подають до контролюючих органів заяву за формою №1-ОПН та копії документів (з пред'явленням оригіналів), визначених п. 64.5 ПКУ та п. 4.4 розд. IV [Порядку № 1588](#).

При цьому **жодний додаткових документів подавати не потрібно**.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Подання Звіту у розрізі країн: звертаємо увагу на деталі

У 2025 році Компаніям потрібно розібратися, чи слід їм подавати Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній (country by country report, далі – Звіт) за підсумками 2024 року. І тут треба бути уважними.

Умови, за який платник податку - резидент України має подавати Звіт визначені у пп.39.4.10 ПКУ.

Подання Звіту є обов'язковим, якщо сукупний консолідований дохід МГК за фінансовий рік, що передує звітному року, дорівнює або перевищує еквівалент 750 млн євро. Якщо українська компанія є учасником такої групи, вона зобов'язана подати Звіт за наявності хоча б однієї з наступних обставин:

- законодавство юрисдикції податкового резидентства материнської компанії не вимагає подання Звіту;
- українська компанія визнається уповноваженим учасником для подання Звіту;
- відсутній автоматичний обмін інформацією між Україною та країною материнської компанії (**угода QCAA**).

Тобто, якщо є угода про автоматичний обмін звітами і материнська компанія самостійно подає Звіт (або уповноважує на це іншого учасника), то українська компанія не має його подавати.

Проте не всі країни доєдналися до міжнародного обміну Звітами.

Угода, яку мають підписати країни має назву «угода QCAA». У світлі кількості міжнародних договорів з обміну інформацією це важливо розуміти.

Угода QCAA (для цілей ст.39 ПКУ) - угода, укладена між компетентними органами України та іноземної юрисдикції, які є сторонами чинного міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, яка передбачає автоматичний обмін звітами у розрізі країн міжнародної групи компаній між Україною і такою іноземною юрисдикцією (Qualifying Competent Authority Agreement), у тому числі Багатостороння угода CbC.

Багатостороння угода CbC набрала чинності в липні 2024 року. До міжнародної системи автоматичного обміну звітами вже приєдналося понад 100 країн світу, зокрема й Україна.

Водночас, наприклад, США станом поточний час не приєдналися до угоди CbC та на сайті OECD немає інформації про обмін Звітами саме з Україною. Перевірити це можна [тут](#) (сайт OECD).

ДПС у своїй ІПК від 15.01.2025р. №182/ІПК/99-00-21-02-03 підтверджує, що компанія, яка має материнську у США має подавати Звіт за 2024 рік, оскільки у 2024 році жодні угоди про обмін звітами між США та Україною не підписані.

При цьому американська материнська компанія має право уповноважити когось з групи подавати Звіт. І тоді знову ж таки є шанс на звільнення від подання Звіту в Україні, **але за певних умов**, визначених у 39.4.10¹ ПКУ.

Алгоритм тут наступний:

- 1) дивимося, до якої юрисдикції належить учасник групи, який подає Звіт;
- 2) визначаємо, чи є чинна угода QCAA між такою іноземною юрисдикцією та Україною (сайт OECD);
- 3) якщо Звіт подає не материнська компанія, то з'ясовуємо, чи робить це така компанія на виконання вимог місцевого законодавства або ж її уповноважила це робити материнська компанія;
- 4) якщо уповноважила, то подаємо про це інформацію у Повідомленні про МГК;
- 5) якщо уповноважених учасників на подання Звіту немає, або компанія не повідомила ДПС про це, або між Україною та юрисдикції уповноваженого учасника немає чинної угоди QCAA, то подаємо Звіт в Україні самостійно.

І хоча більшість країн Європи доєдналося до обміну інформацією, доцільно також отримувати ІПК у разі наявності сумнівів. Строки це дозволяють.

СУДОВА ПРАКТИКА

Бухгалтерський облік витрат на роялті та рекламні ролики

17 квітня 2025 року Верховний Суд розглянув справу за позовом компанії до податківців, які вирішили, що компанія неправильно облікувала витрати на роялті та рекламні ролики:

1. **Роялті (плата за використання інтелектуальної власності)** – податкова служба наполягала, що витрати на роялті можна визнавати лише після фактичної оплати. Але суд вирішив, що компанія мала право врахувати витрати, як тільки отримала документи на оплату (інвойси), незалежно від того, чи були фактично сплачені ці кошти. Це відповідає бухгалтерському принципу нарахування.

2. **Рекламні ролики** – податкова служба вважала, що витрати на виготовлення рекламних роликів повинні бути враховані як нематеріальні активи (тобто актив, що приносить економічну вигоду протягом довгого часу). Однак суд визнав, що рекламні ролики компанії не відповідають критеріям нематеріальних активів (ідентифікація, контроль, економічна вигода, точна оцінка), тому ці витрати правильно були обліковані як витрати на збут.

Таким чином, Верховний суд підтвердив рішення на користь компанії та відмовив у задоволенні скарги податкової служби. Детальніше з текстом постанови ВСУ від 17.04.2025р. у справі №320/10615/24 можна ознайомитися за посиланням:

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/126693366>

Підстави відповідальності за несвоєчасне виконання податкових зобов'язань

Застосування податковим органом штрафу за порушення строків сплати податкових зобов'язань не завжди відповідає вимогам закону, через відсутність передумов застосування відповідальності.

Верховним Судом вчергове досліджувалося вказане питання в розрізі правильності застосування п.124.3 ПКУ.

Суд зауважив, що штраф у розмірі 50 відсотків від суми грошового зобов'язання допускається виключно у разі повторного умисного прострочення (несплати) податкового зобов'язання протягом 1095 календарних днів або прострочення сплати на строк більше 90 календарних днів.

За висновками Верховного Суду, сам собою факт притягнення платника податків до відповідальності за несвоєчасну сплату податкових зобов'язань у минулому не є достатнім для притягнення в подальшому платника податків до відповідальності на підставі п.124.3 ПКУ.

Обов'язковими умовами для застосування штрафу у розмірі 50 відсотків від суми податкового зобов'язання є як встановлення наявності умислу в діяннях платника при вчиненні попереднього правопорушення, так і визначення порушення як повторного.

Суд також відхилив доводи податкового органу про наявність у діях платника податку вини у формі умислу як такі, що обґрунтовані загальними обставинами та зазначив, що саме на контролюючий орган покладається обов'язок доведення обставин, які свідчили б, що платник податків удавано, цілеспрямовано створив умови, які не можуть мати іншої мети, крім як невиконання або неналежне виконання вимог податкового законодавства.

За висновками суду, для застосування штрафу на підставі п.124.3 ПКУ за ознакою повторності умисного діяння обов'язково потрібно встановити факт притягнення такого платника до відповідальності за умисне правопорушення протягом останніх 1095 днів (які потрібно відраховувати від дати притягнення до відповідальності, а не від дати вчинення порушення).

У разі якщо за попереднім податковим повідомленням-рішенням не мало місце притягнення платника податків до відповідальності на підставі п.124.2 ПКУ як за умисне правопорушення - правомірність його притягнення до відповідальності на підставі п.124.3 ПКУ виключається. Такі обставини є самостійною підставою для скасування податкового повідомлення-рішення в частині застосування штрафу.

З повним текстом постанови Верховного Суду у справі №280/3447/23 від 03.04.2025р. можна ознайомитись за посиланням:

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/126377621>

КОНТАКТИ

КЛІЄНТСЬКИЙ СЕРВІС

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

ПОДАТКИ ТА ОБЛІК

sergii.kucherenko@keynas.com

ПРАВО

maksim.zhukov@keynas.com

ТЦ

svitlana.matuzova@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 298

+ 38 (067) 501 28 28

+ 38 (044) 299 95 06

+ 38 (044) 299 96 06

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com